

Yttrande

Datum 2024-04-12
Klassificering 1.5.2
Dnr RAÄ-2024-158

Ert 2024-01-15
Er Ku2023/01197

Yttrande över betänkandet Som om vi aldrig funnits – exkludering och assimilering av tornedalningar, kväner och lantalaiset (SOU 2023:68)

Riksantikvarieämbetet delar betänkandets bedömningar i 14.6.3 samt 14.6.4 att tornedalningsars, kväners och lantalaisets (hädanefter minoritetens) historia samt deras språk och kultur aktivt ska synliggöras, och att minoritetens kultur och historia är Sveriges kultur och historia.

Riksantikvarieämbetet avstyrker emellertid förslaget i 14.6.3 om att regeringen bör ge stöd till ett huvudmuseum. Kunskap om minoritetens kultur och kulturarv bör vara en naturligt integrerad och synlig del av den kunskap om Sveriges kultur och historia som samlas in, bevaras, utvecklas och förmedlas i vår befintliga, och över hela landet spridda, museiinfrastruktur. Möjligheten att få ta del av ett inkluderande och mångfasetterat kulturarv är en angelägenhet för alla och detta bör kunna uppnås genom samverkan mellan olika parter och inte minst genom att tillvarata de möjligheter som idag finns i form av digitalt bevarande, digitalt tillgängliggörande och digital förmedling.

Riksantikvarieämbetet delar även betänkandets bedömning 14.6.4 om att förmedlingen av fakta, information och kunskap om minoriteten bör stärkas. I övrigt har myndigheten ingen synpunkt på förslaget om att inrätta ett informationscentrum.

Riksantikvarieämbetet
Box 1114
621 22 Visby
Tel 08-5191 8000
E-post registrator@raa.se
www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Bankgiro 5052-3620

Vad gäller förslaget i 14.6.11 om utformning av ett sammanhållet regelverk för repatriering av mänskliga kvarlevor från museer och institutioner vill Riksantikvarieämbetet framhålla de slutsatser, bland annat att det inte finns några juridiska hinder för återlämnande, som presenteras i Riksantikvarieämbetets redovisning av regeringsuppdraget *Förutsättningar för identifiering och återlämnande av samiska föremål och samiska mänskliga kvarlevor* (2024).

Riksantikvarieämbetet vill även påtala vikten av att statliga försoning- och sanningsprocesser som rör nationella minoriteter bör ske samstämmigt och koordinerat med hänsyn till de olikheter som råder.

I de fall Riksantikvarieämbetet inte uttrycker eller tillstyrker utredningens förslag i detta remissvar så har myndigheten ingen åsikt i frågan.

Detta beslut har fattats av vikarierande riksantikvarie Susanne Thedéen efter föredragning av samordnare Valentina Torres Ahlqvist. Även vikarierande överantikvarie Eric Fugeläng, chefsjurist Maria Westergren och enhetschef Lotta Boss har varit med om den slutliga handläggningen. Detta beslut har signerats elektroniskt och saknar därför underskrifter.

Kopia till:

ku.kkm@regeringskansliet.se